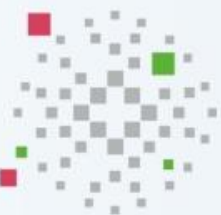

BETEGEK ÉS JOGAIK VÁLTOZÓ KÖRNYEZETBEN, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A TERHESSÉGGEL ÉS SZÜLÉSSSEL KAPCSOLATOS ELLÁTÁSOKRA

MAGYAR
EGÉSZSÉGÜGYI
MENEDZSMENT
TÁRSASÁG

**Patient
Safety**

Semmelweis Egyetem

EMK

Egészségügyi
Menedzsment
Központ

Dr. Gervai Nóra, Oriold Károly

Fokozódó bizonytalanság

Covid-járvány miatti általános bizonytalanság

Covid-járvány miatti változás a betegjogok érvényesítésében

Jogviszonytörvény rendelkezései a hálapénzzel és a fogadott orvos intézményével kapcsolatban

Meddőségi klinikák államosítása

Nemzetközi tendenciák a betegjogok terén

1. táblázat: Betegjogok az Európai Betegjogi Chartában (2002), illetve az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényben

Európai Betegjogi Charta	Eütv.
A megelőzési vizsgálatokhoz való jog	Az egészségügyi ellátáshoz való jog
A hozzáféréshez való jog	Az emberi méltósághoz való jog
Az információhoz való jog	A kapcsolattartás joga
A beleegyezés joga	A gyógyintézet elhagyásának joga
A szabad választás joga	A tájékoztatáshoz való jog
A titoktartás és a bizalmas adatkezelés biztosításának joga	Az önrendelkezéshez való jog
A beteg rendelkezésére álló idő figyelembe vételének kötelezettsége	Az ellátás visszautasításának joga
A színvonalas szolgáltatás követelménye	Az egészségügyi dokumentáció megismerésének joga
A biztonság követelménye	Az orvosi titoktartáshoz való jog
Az innováció követelménye	
A felesleges fájdalmak elkerülésének joga	
A személyre szabott kezelés joga	
A panasznyújtás joga	
Az eseti kompenzáció joga	

Forrás: Gervai, 2017, Esély 2017/1

Betegek jogainak lehetséges megközelítései

1. Egyén által gyakorolt jogok

1.1. Alapjogi megközelítés

1.2. Betegjogi megközelítés

2. Rendszerszemléletű megközelítés

HRBA

Betegbiztonsággal kapcsolatos és betegjogi tapasztalatok

- Jobbulást! Alapítvány – online betegelégedettségi kérdőívek - eredmények, 2020-2021-ben történt szülések esetén
- Terhességi, szülészeti ellátással foglalkozó betegszervezetek, kutatások tapasztalatai (Másállapot a szülészetben, Kohorsz 18 (KSH), igyszultem.hu)
- Reprezentativitás kérdése
 - nem tudunk országos adatgyűjtésről
 - a betegszervezeti segítséggel történtő jogérvényesítés okai
 - hogyan válhatnak reprezentatívvá az ilyen típusú visszacsatolások?
 - egyéni visszajelzések helyi szintű kezelése is hozhat változást

Betegbiztonsággal kapcsolatos és betegjogi tapasztalatok

- Higiénére vonatkozó tapasztalatok;
- Tájékoztatáshoz való jog – szolgáltatók honlapjainak informativitása; kommunikáció egyértelmű és tiszteletteljes volta; informed consent – informed choice – shared decision-making
- Önrendelkezéshez való jog (beavatkozások szülés alatt, császármetszések száma, Debreceni Klinika példája)
- A gyógyintézet elhagyásának joga (48 óra - császármetszésen átesett nő)
- Kapcsolattartás joga (zsúfolt szülőszobák esetén?, vetélés esetén is
 - Egyértelmű állásfoglalás az országos tisztifőorvos részéről
 - Egyértelmű állásfoglalás az EMMI részéről
 - Szolgáltatók felé közvetített elvárások komplexitása, járványhelyzet – eltérő gyakorlat
 - Egyéni panaszok kivizsgálására, valódi okok feltárására korlátozottabb lehetőség
 - Tesztelés előírása védettségi igazolvánnyal nem rendelkezők részére miniszteri leiratban
 - Ombudsmani állásfoglalás (AJB-3479/2021.) a kérdés jogszabályi rendezésére, az egyenlő bánásmód követelményének figyelembe vételével és arra tekintettel, hogy itt az egészséghez való jog, mint alapjog korlátozása merül fel;
 - A 468/2021. (VIII.6.) Korm. rendelet a tervezhető fogászati ellátások, rehabilitációs ellátások, valamint a tervezhető invazív beavatkozások veszélyhelyzeti rendjéről – részben válaszolta meg az ombudsmani felvetéseket, bár szülészeti ellátás esetén egyértelmű
- Összegzés:
 - evidenciákon és választáson alapuló személyre szabott ellátás a jövő
 - rendszerszinten: panaszos ügyek kivizsgálásának lehetőségei vetnek fel kérdéseket
 - Konstruktív megoldások

Kérdések:

Pontozás 1-től 5-ig:

1. Ajánlaná az intézményt családjának, barátainak hasonló probléma esetén?
2. Elégedett volt az intézményben tapasztalt szakértelemmel, szakmai felkészültséggel?
3. Elégedett volt a tisztasággal?
4. Mennyire érezte azt, hogy udvariasan, emberi méltóságát tiszteletben tartva bánták Önnel?
5. Mennyire volt elégedett a tájékoztatással ellátása során?
6. Mennyire volt elégedett azzal, amennyire bevonták az ellátásával kapcsolatos döntésekbe?
7. Összességében mennyire volt elégedett az ellátás során?

1731 visszajelzés

Válaszok: Igen/Nem/Nem tudom

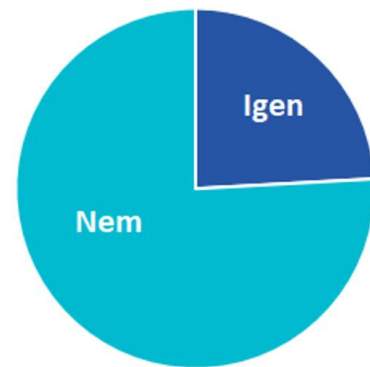
1. Volt WC-papír a mosdóban?
2. Volt szappan a mosdóban?
3. Volt kéztörölő a mosdóban?
4. Elégedett volt a dolgozók kézhigiéniájával?

+1 Szabad szöveges mező

64 szülészeti osztály

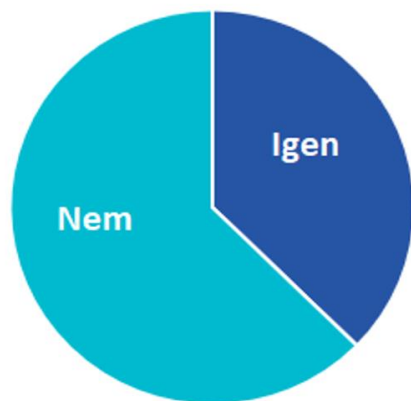
Volt-e WC-papír a mosdóban?

n=1658

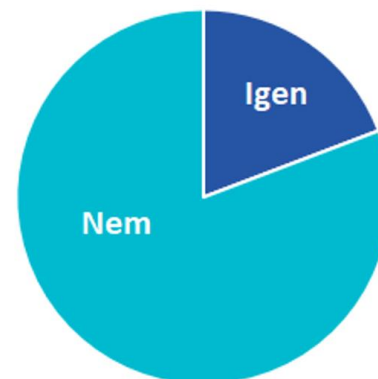

Volt-e szappan a mosdóban?

n=1663

Volt-e kéztörölő a mosdóban?

n=1611

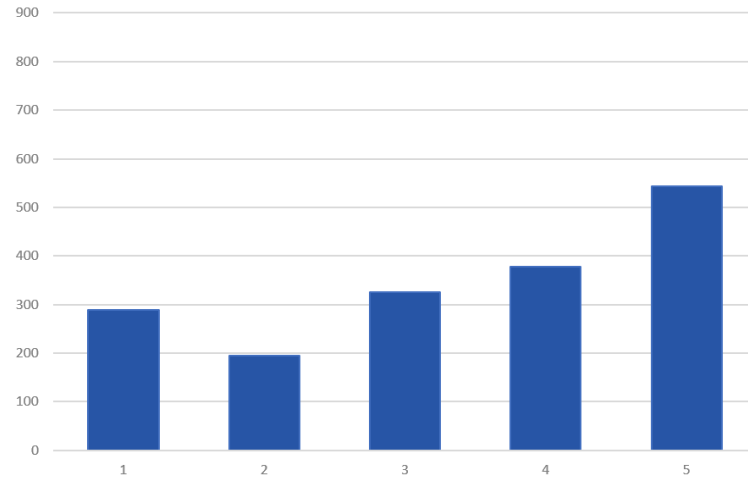
A Jobbulást!
Alapítvány
betegelégedettségi
kérdőíveire
érkezett válaszok
- higiénére
vonatkozó adatok

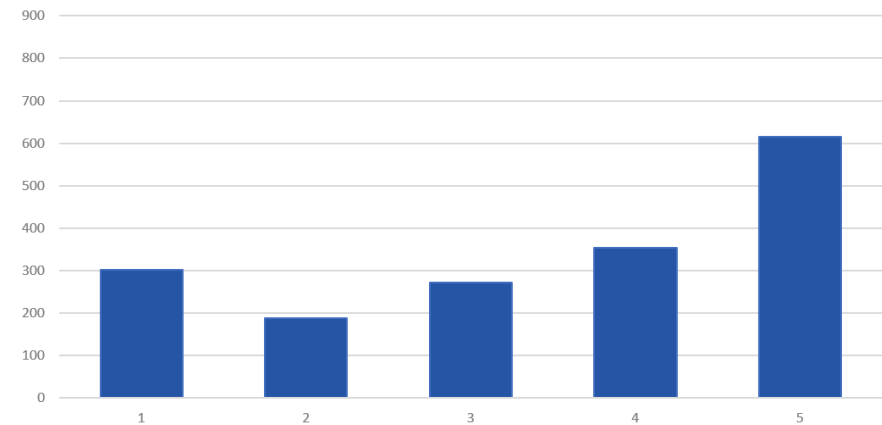
A Jobbulást! Alapítvány betegelégedettségi kérdőíveire érkezett válaszok – tájékoztatással, beleegyezéssel kapcsolatos adatok

Mennyire volt elégedett a tájékoztatással?

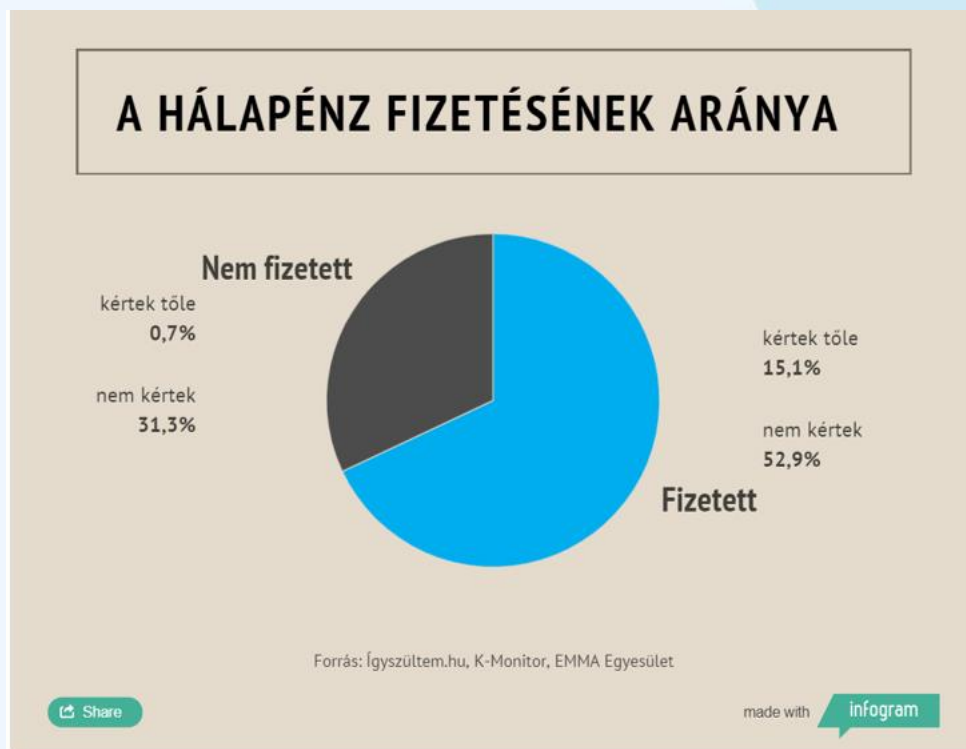

Mennyire volt elégedett azzal, amennyire bevonták a döntésekbe?

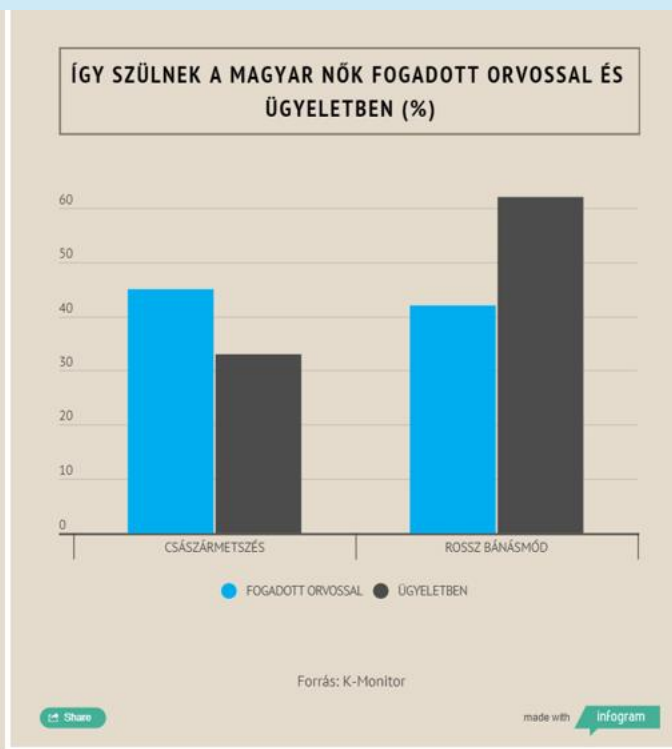

Jogviszonytörvény hatása – fokozódó bizonytalanság

- Fogadott orvos kérdésköre – hálapénz kriminalizálása, összeférhetetlenségi szabályok
- Mi volt a jogviszony törvény előtt? A hálapénz funkciója - megfelelő bánásmódért, bizalomért

A hálapénz fizetésének aránya
Infogram

Így szülnék a magyar nők fogadott orvossal és ügyeletben
Infogram

Jogviszonytörvény hatása – fogadott orvos választásának kérdése

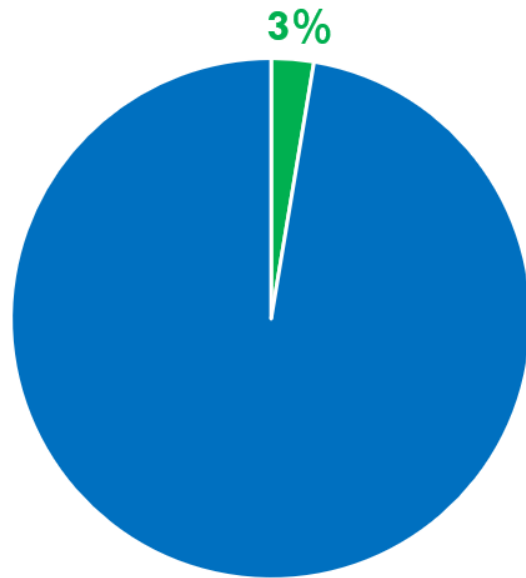
- Bizalmon alapuló együttműködés, gondozás folyamatossága
- Választott szülésznő és/vagy választott orvos?
- Politikai alkufolyamat
 - Eütv 8. § - korlátokkal körbebástyázott jog
 - Jogviszonytörvény – hálapénz „kivezetése”, összeférhetetlenségi szabályok
 - Az EMMI 2020. decemberi állásfoglalása alapján az összeférhetetlenségi szabályt nem kellett alkalmazni abban az esetben, ha a törvény vonatkozó rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően megkezdett ugyanazon beteg ugyanazon betegségének kezelését folytatja az orvos 2021. március 1. után párhuzamos jogviszonyban
 - 2021. március 11-én bejelentette a kormány, hogy ezután is minden kismama szülhet az általa választott orvosnál, de a bejelentést nem követte rendelet alkotás
 - 2021. július 15-i Kormányinfo szerint nem tervezik kezelni a helyzetet
- Lehetséges-e az érintettek bevonás a döntéshozatalba?

Jogviszonytörvény hatása – fogadott orvosválasztás kérdése

- Mi van a fogadott orvos intézménye helyett?
 - Nem egységes, intézményi szintű jogértelmezéstől függő gyakorlat
 - Közreműködő orvos (pl. SOTE) (MOK javaslat)
 - A magánellátás szerepének növekedésére is részben magyarázatot adhat (vizsgálni érdemes)

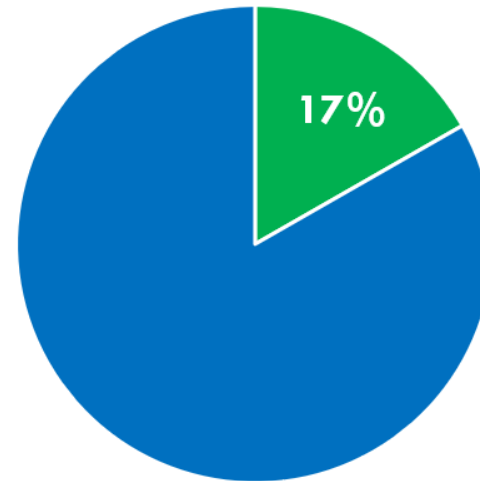
Magánszolgáltatóknál történt szülések aránya, 2020

Magánszülések országos aránya 2020.

■ magánklinikán ■ állami kórházban

Magánszülések aránya Budapesten 2020.

■ magánklinikán ■ állami kórházban

Forrás:

 F O G L A L J
Orvost

Gondolkodjunk közösen a megoldáson

- Mi lehetne a fogadott orvos/szülész nő választás helyett?
 - Bizonyíték alapú, azonos minőségű ellátás, amelynek feltétele:
 - Minőségmérés és visszacsatolás;
 - szakmai felügyelet;
 - rövid időközönként felülvizsgált, kemény protokollok;
 - jó gyakorlatok cseréje;
- Szabad orvosválasztás kérdésének rendezése a szülészeti ellátás tekintetében, illetve az egészségügyi ellátás teljes spektruma tekintetében
- Felvetődik a betegjogokkal kapcsolatos tapasztalatok összegzésének szükségessége, illetve általános újragondolásának szükségessége a nemzetközi tendenciák figyelembe vételével

**KÖSZÖNÖM
A FIGYELMET!**

